

Jubilæumsskrift

ARS NOVA-koret

1974-2014

ARS NOVA-koret Slagelse

1974 - 2014

Forord

Det er naturligvis musikken, som er det bærende element i livet i et kor. For betragter man nøgternt et kors aktiviteter, består disse – alt andet lige - kun af to ting, nemlig de ugentlige øveaftener og optræden til koncerter.

En beskrivelse af et kors historie vil derfor i overvejende grad blive en opremsning af et antal koncerter.

Når der er tale om et 40-årsjubilæum, er det ved at være sidste udkald for at rekonstruere historien.

Kilder hertil har været gamle avisudklip, plakater og input fra et antal kormedlemmer. Beskrivelsen vil derfor kun indeholde hovedtræk af korets aktiviteter, og disse vil være placeret tidsmæssigt så nøjagtigt, som det har været muligt.

Steen Heinsen

ARS NOVA-koret

1974 - 2014

Forhistorie

I 1845 fik Slagelse - ifølge oplyste kilder - sin første sangforening, som gav koncerter til fordel for byens fattige. I de efterfølgende mange år har der sporadisk eksisteret et skiftende antal kor. Blandt andet et antal mandskor - ofte henhørende under lokale foreninger og håndværkerlaug - men kun få blandede kor. Der var ikke en egentlig tradition for blandede kor, før Sct. Peders Kirkes kor blev dannet i 1970 og Slagelsekoret i 1971.

I 1974 var der en mindre gruppe, med lærer Kirsten Holten Nielsen som primus motor, der kontaktede organist Ebbe Truelsen angående oprettelse af et nyt kor. Efterfølgende satte Kirsten Holten Nielsen annoncer i de lokale blade for at tilvejebringe sangere til dette kor.

1974 -1984

Begyndelsen

9. december 1974 kl. 19.00 mødtes 14 personer på Møllegårdsskolen til stiftende generalforsamling. Man blev hurtigt enige om navnet ARS NOVA-koret (ARS NOVA = ny kunst), som korets officielle navn.

ARS NOVA-koret blev medlem af KOR 72, og en stor del af korets repertoire blev efterfølgende hentet fra KOR 72-bøgerne. For at kunne optræde som et samlet kor blev det besluttet, at koret skulle være ensartet påklædt til koncerter. Der var imidlertid ikke økonomi til det store skrud, så i de første mange år var "koruniformen" orange rullekravesweaters til damer og mørkebrune rullekravesweaters til herrer.

Første dirigenter: Ebbe Truelsen og Lene Poulsen

Med Ebbe Truelsen - organist ved Sct. Mikkel's Kirke - som dirigent var ARS NOVA-koret en realitet.

Ebbe Truelsen fik kort tid efter hjælp til dirigentopgaven af sin partner, organist ved Eliaskirken i København, Lene Poulsen, så koret havde hermed et dirigentpar.

ARS NOVA-koret gennemførte sin første officielle koncert i Sct. Mikkel's Kirke i juni 1975, og i december samme år opførte koret sammen med lokale musikere julekantaten "Gaudete", som var højaktuel, fordi den utraditionelt for stilarten, var endt på de engelske hitlister i 1973.

Det forlyder fra mundtlige kilder, at koret gjorde det udmærket, men den ledsagende musik var så som så, bl.a. fordi en af violinisterne gennemførte koncerten på trods af et snitsår og heraf følgende forbindelse på venstre pegefinger.

Korets høje målsætning indbefattede også en stilmæssig alsidighed, så ud over det klassiske repertoire kastede koret sig i 1977 ud i opførelsen af argentineren Ariel Ramirez' latinamerikanske messe "Misa Criolla". I dag opfattes messen som en klassiker, men dengang var der enkelte koncertgængere, som forlod koncerten i Sct. Mikkel's Kirke i forargelse over de bastante latinamerikanske trommerytmer i kirkerummet. På trommer medvirkede bl.a. Knud Rasmussen, senere kendt som organist og festmusiker under navnet "Knud fra Agersø", og som solist optrådte Jens Brückner fra Radiokammerkoret. Der var enkelte, som påstod, at man til den efterfølgende højmesse om søndagen stadig kunne høre et svagt ekko af trommerne.

I efteråret 1979 opførte ARS NOVA-koret i Sct. Mikkel's Kirke Anders Öhrwalls "Mariamusik" med to fløjtenister fra musik-konservatoriet.

Ved generalprøven umiddelbart før koncerten kom koret i vanskeligheder, idet tonen faldt helt uacceptabelt. I dirigentens forsøg på at bedre forholdet blev stemningen mere og mere

trykket, og alle holdt sig tilbage for ikke at være den, der forårsagede miseren. Til sidst blev det for meget for dirigent Lene Poulsen. Hun smed nodebogen på gulvet og erklærede, at nu går vi på "Postholderen" og får en øl. Efter en enkelt øl var stemningen genoprettet, og koncerten blev gennemført uden yderligere problemer.

Ebbe Truelsen og Lene Poulsen fortsatte som dirigenter frem til 1980, og begge har ved flere senere lejligheder medvirket som orgelsolister ved korets koncerter.

Koret uden dirigent

I efteråret 1980 og i det første halvår af 1981 stod koret uden dirigent. Man fortsatte de ugentlige aktiviteter ved at benytte sig af enkelte kormedlemmers evner og indsats. Således blev den traditionelle julekoncert for beboerne på Antvorskov Plejehjem i 1980 gennemført med lærer Alice Kleis som dirigent.

Nye dirigenter: Karen Skydsgård og Carl Clement Olsen.

Fra midten af 1981 tiltrådte seminarieadjunkt Karen Skydsgård fra Holbæk som ny dirigent. Bl.a. på grund af afstanden mellem Holbæk og Slagelse fandt Karen Skydsgård imidlertid opgaven for krævende, hvorfor også ekspeditionssekretær Carl Clement Olsen (senere dirigent for Jubilæumskoret) tiltrådte som dirigent. Koret havde således igen et dirigentpar.

Karen Skydsgård tog sig hovedsageligt af den klassiske musik, kirkemusikken samt den moderne rytmiske musik.

I 1981 arrangerede ARS NOVA-koret til fordel for flygtningehjælpen en "Flygtning 81" koncert på Slagelse Teater. Koret fik her bistand af det københavnske rockband "The Rabbits" samt Lissi Petersen på accordeon og Lars Henning Jensen på klassisk guitar.

Hovedværket var Bent Peder Holbechs "Missa Rotna" (Rønne messen) hvor Kirsten Holten Nielsen sang sopransoliststemmen

og Jens Brückner tog sig af baritonstemmen.

Jens Brückner havde på det tidspunkt værket helt præsent, da han lige havde medvirket i en indspilning, hvor komponisten selv havde været dirigent.

Fra koncerten huskes specielt en morsom hændelse, hvor Carl Clement Olsen under et sceneskift, som skulle foregå diskret og derfor med en totalt mørkelagt scene, løb ind i og væltede orkestrets trommesæt. Hermed var diskretionen gået fløjten, men episoden skabte stor munterhed i salen.

Carl Clement Olsen tilførte koret både gospel- og negro spiritual-stilen, og ved en koncert i Nakskov fik koret megen ros for denne stilart af den daværende skoleinspektør og sanger, Victor Cornelins, som stammede fra De vestindiske Øer.

I 1982 genopførte ARS NOVA-koret Ariel Ramirez' "Misa Criolla" i Nyvangskirken i Kalundborg og efterfølgende i Skælskør Kirke. Som sopransolist optrådte korets egen Kirsten Holten og som baritonsolist var Jens Brückner atter hidkaldt. Ved begge koncerter blev der anvendt elektronisk forstærkning af korstemmerne og solisterne med det formål at bringe balance i lydniveauet mellem stemmer og instrumenter og i særdeleshed trommer. I Nyvangskirken i Kalundborg forløb dette eksperiment udmærket, men i Skælskør Kirke gik det helt galt. De unge teknikere, som skulle lave lyd, dukkede først op samtidig med koret og med en kæmpe mikserpult og et hav af ledninger. På den korte forberedelsestid lykkedes det aldrig teknikerne at få justeret balancen mellem de enkelte stemmegrupper og musikken, så det resulterende lydbillede var fuldstændig forvrænget. Lydniveauet var til gengæld virkelig ungdommeligt. Som den lokale avis efterfølgende skrev, havde der aldrig tidligere været så mange kilowatt i Skælskør Kirke.

Karen Skydsgård standsede sit virke i koret i 1982, og Carl Clement Olsen fortsatte alene frem til 1984.

1984 – 1994

Ny dirigent: Torben Bækkeskov

Ny dirigent blev adjunkt Torben Bækkeskov. Koret kom nu for alvor til at leve op til sit navn "ARS NOVA", idet repertoiret i høj grad blev præget af Torben Bækkeskovs egne arrangementer og kompositioner.

Den første store opgave for Torben Bækkeskov blev Dansk Røde Kors og Sjællands Tidendes koncert på Slagelse Teater, hvor også Grethe Mogensen med Steen Holkenov ved flygelet medvirkede.

10 års jubilæum

I anledning af korets 10-årsjubilæum i 1984 opførtes Vivaldis "Gloria" med Bodil Kongsted og Berit Kahn Nielsen som solister ved en koncert i Sct. Mikkel's Kirke.

Ved festligholdelsen om aftenen med gæster og påhæng fik koret som gave fra "vennekredsen" overrakt et logo bestående af Slagelses byvåben flankeret af to G-nøgler. Yderligere var logoet vedlagt som et stempel. Vedlagt var også en tilladelse fra byrådet til at ARS NOVA-koret måtte anvende Slagelses byvåben i sit logo. Logoet er senere erstattet af et mere tidssvarende, som er designet af Lisbeth Schousboe.

I 1985 var Torben Bækkeskov dirigent ved en koncert på Slagelse Teater med Slagelses øvrige kor samt de professionelle "3 x Neumann".

Ariel Ramirez' "Navidad Nuestra" blev opført i Vemmelev Kirke i 1985 og i Sct. Mikkel's Kirke i 1986.

Optaget i FOF

Indtil 1984 havde dirigenterne ydet en tilnærmelsesvis ulønnet indsats. Dette var ikke acceptabelt, hverken for dirigenter eller skattevæsen, hvorfor koret kom ind under aftenskoleloven som en interesseorganisation under FOF. Som interesseorganisation kan der stilles krav ved optagelse af nye medlemmer.

Venskabskor

I 1986 tog ARS NOVA-koret kontakt til Jönköping Körsällskap, som var hjemmehørende i en af Slagelses venskabsbyer Jönköping/Huskvarna. Koret var efterfølgende på besøg i Slagelse, og der blev opført en nordisk forårskoncert i Sct. Mikkel Kirke. Hovednummeret var Benjamin Brittens "A hymn to the Virgin", hvor korene fra hver sin ende af kirkerummet sang vekselsang. Hele besøget med aftenfest og koncert blev fulgt af DR, og enkelte brudstykker blev efterfølgende sendt både i radio og på tv.

Rejser

Både i 1986, 1988 og 1990 drog koret til Westendorf i Tyrol, hvor man på Sprachschule Westendorf arbejdede med indøvelser til en efterfølgende koncert på byens hotel.

I 1987 tog ARS NOVA-koret til Jönköping på genvisit hos Jönköping Körsällskap. Her var det helt store hit blandt de svenske tilhørere Torben Bækkeskovs udsættelse af "Det var en lørdag aften".

Overskriften på de svenske koncertplakater lød da også: "Det var en lørdag aften, med ARS NOVA-koret fra Danmark".

Koret fik yderligere en stor oplevelse ved forud for den officielle indvielse at synge fra scenen i Jönköpings nye fantastiske kultur/musikhus. Her kunne vi lære noget om akustik i nye bygninger.

Torben Bækkeskovs kompositioner

I 1987 opførte koret Torben Bækkeskovs egen komposition over folkevisen om Dronning Dagmar. "Dronning Dagmar" blev opført i Sct. Peders Kirke og i Sct. Mikkel's Kirke og efterfølgende i Sct. Bendts Kirke i Ringsted, hvor Dronning Dagmar ligger begravet. Ligeledes komponerede Torben Bækkeskov musik til Folkevisen "Agnete og Havmanden".

Blandt Torben Bækkeskovs kompositioner skal specielt fremhæves musikken til Ole Sarvigs "Korsalme", som koret opførte flere steder i 1990.

I foråret 1988 indspillede koret to kassettebånd blandt andet med Beatles melodier. Sange herfra blev efterfølgende ofte spillet på Radio SLR.

I anledning af Slagelses 700-årsjubilæum blev der i juni måned gennemført et arrangement, hvor alle byens kor samt Jönköping Körsällskap om eftermiddagen optrådte forskellige steder i byen. Om aftenen var der fælles koncert på Slagelse Teater, og om søndagen var der koncert i Sct. Mikkel's Kirke.

Til julekoncerten i Slagelses jubilæumsår opførtes i Sct. Mikkel's Kirke i samarbejde med Slagelsekoret Händels "Dettinger Te Deum" og Torben Bækkeskovs egen komposition "Gloria" med medvirken af medlemmer fra Det kongelige Kapel samt medlemmer fra Radiosymfoniorkestret.

I 1993 havde koret et samarbejde med Ringkøbing Kammerkor og dets dirigent Kaj Milter Jensen. Man opførte bl.a. Torben Bækkeskovs "Dronning Dagmar" og Britten's "Rejoice in the Lamb", først i Kloster Kirke ved Ringkøbing og senere i Sct. Mikkel's Kirke. På programmet var også et dobbeltkor af Heinrich Schütz, hvor de to kor sang "mod" hinanden.

1994 - 2004

20-årsjubilæum

I 1994 kunne ARS NOVA-koret fejre sin 20-års fødselsdag. I den anledning opførtes Charles Gounods "Ceciliemesse" i Sct. Mikkels Kirke. ARS NOVA-koret fik hjælp fra Storebæltskoret for at matche det store Københavns Ungdoms Symfoniorkester. Solister var Elisabeth Rehling fra Radiokoret og Thomas Poulsen Kragh samt Uffe Henriksen fra Det kgl. Operakor.

I 1996 opførte koret Mozarts "Kroningsmesse" sammen med Københavns Ungdoms Symfoniorkester ved en koncert i Sct. Mikkels Kirke. Medvirkende var yderligere sopran Elisabeth Rehling, alt Lotte Hovman, tenor Jan Lund, bas Uffe Henriksen samt Ulla Bergstedt på fløjte.

Jule CD 1997

I 1997 indspillede koret cd'en "Det er hvidt herude" med vinter- og julesange/salmer. Cd'en blev indspillet af Helikon Records, og optagelsen blev gennemført i Valdemarssalen på Dyhrs Skole over en weekend 25. og 26. oktober. Trods et antal forhindringer - som en nabo, der havde planlagt at save brænde netop denne weekend, nogle ventilatorer i salen, som udsendte pibelyde, når vinden drejede dem rundt samt dirigentens sko, som knirkede - lykkedes det at lave en flot cd.

I anledning af cd udgivelsen optrådte koret i TV-Øst i en udsendelse med interview om musikken og opførelse af enkelte numre. Efterfølgende blev cd'en ofte brugt i julemåneden af Regionalradioen.

Ny dirigent: Uffe Andersen

Korets samarbejde med Torben Bækkeskov fik sin afslutning i 1999. Som ny dirigent tiltrådte Uffe Andersen, som var Torbens tidligere elev fra gymnasiets musiklinie. Uffe havde derfor adskillige gange tidligere arbejdet sammen med koret.

25-årsjubilæum

Som ny dirigent blev Uffe Andersen kastet direkte ud i projektet med korets 25-årsjubilæum. Koncerten blev afholdt i Sct. Mikkel's Kirke, og hovedværket var Benjamin Brittens "Te Deum in C" med Ebbe Truelsen ved orgelet og med Ros-Ann Selmer som sopransolist. Yderligere blev opført "Stemning" af Hugo Alfvén, og Michael Bojesens "Kærlighedssonetter".

I koncerten medvirkede yderligere en trio bestående af Thomas Edinger på sopransaxofon, Johannes Larsen på guitar og Morten Lundby på kontrabas.

I anledning af årtusindskiftet medvirkede koret i en uropførelse af Ole Schmidt og Jørgen Gustava Brandts "Millenium kantate" i 2001 i Gladsaxeskolernes festsal med Gladsaxe Symfoniorkester og Pro Cantu fra Ringsted samt fire solister.

Værket opførtes desuden i Vangede Kirke og i Sct. Mikkel's Kirke.

I 2003 arbejdede koret sammen med de samme aktører samt Unge Akademikeres Kor. Man opførte Johannes Brahms' "Ein deutsches Requiem" i Sct. Bendts Kirke i Ringsted og i Boholte Kirke i Køge

2004 - 2014

30-årsjubilæum

Jubilæet blev fejret med en fest på Dupont & Dupont.

I november 2004 deltog koret i et H. C. Andersen arrangement i Slagelse Musikhus, hvor koret sang og Susse Wold læste op.

På grund af Uffe Andersens mange musikalske gøremål med undervisning, teaterdirektion og instruktion af en swing-gruppe måtte han melde fra til koret i 2005.

Ny dirigent: Solveig Bjergkvist

Som ny dirigent tiltrådte Solveig Bjergkvist, organist og korleder ved Pedersborg og Bromme Kirker.

I 2006 opførte koret John Høybyes "Lysvår", som er komponeret over Ingemann og Weyses "Lysets engel går med glans". Først blev den sunget i Antvorskov Kirke og siden i Tersløse Kirke.

Gabriel Fauré: Requiem blev opført i 2007 - først i Nørrevangskirken - siden i Klostermarkskirken sammen med Pro Cantu fra Ringsted og Susanne Skov: sopran, Jan Elleby: baryton og Signe Wienberg (nu Bech Schnedler) på orgel.

I "sangens år" 2008 arbejdede koret bl.a. med "13 nye Højskolesange" og havde flere arrangementer, hvor der dels blev sunget nye højskolesange for publikum dels med publikum.

Koret har dyrket andre stilarter, og i 2009 blev Bob Chilcott's "A Little Jazz Mass" således opført i Pedersborg Kirke.

Anders Öhrwalls "Mariamusik" blev opført i Lyndby Kirke og i Raklev Kirke i marts 2010 og i Sct. Mikkel's Kirke i april 2011.

I november 2010 var fem ensembler sammen om at opføre Giacomo Puccinis "Messa di Gloria", først i Sct. Bendts Kirke i Ringsted den 7. november og i Mørdrup Kirke i Espergærde den 14. november. De fem var ARS NOVA-koret, Frederiksborg Kammerkor, Kastrup Kammerkor, Pro Cantu fra Ringsted samt Glad-saxe Symfoniorkester. Desuden medvirkede David Wijkman, baryton og Jakob Holtze, tenor. Dirigent var Klaus Munk-Nielsen.

Medlemmer fra ARS NOVA-koret (fortrinsvis herrestemmer) assisterede i 2011 Chorus Soranus med opførelsen af Puccinis "Messa di Gloria" i Klosterkirken i Sorø med Det unge Kammerorkester og solister og Svend Lyngberg-Larsen som dirigent.

Sammen med Slagelsekoret opførtes Haydns "Kleine Orgelmesse" (Missa Brevis) i Sct. Mikkel's Kirke i november 2011 i anledning af Slagelsekorets 40 års jubilæum.

I april 2012 opførtes Michael Bojesens "Pater Noster" i Hvalsø Kirke og Pedersborg Kirke og i september 2012 i Sct. Peders Kirke.

Koret havde i 2012 igen et samarbejde med Chorus Soranus, hvor Gounods Ceciliamesse blev opført i Klosterkirken i Sorø.

I 2013 arbejdede koret med John Høybyes "Glasbjergene". Eva Chortsen har udvalgt 12 kendte malerier og tolket dem i 12 digte, som John Høybye efterfølgende har sat i musik.

"Glasbjergene" blev opført i Kirke Stillinge Kirke og i Klostermarkskirken i maj 2013 og på Sorø Kunstmuseum i november 2013.

Ved alle opførelser blev de tilhørende malerier vist på storskærm. På klaver medvirkede Mads Granum og på bas Mikkel Nielsen.

I 2014 medvirkede koret sammen med Chorus Soranus i en koncert med "Opera highlights" i Klosterkirken i Sorø igen med Det unge Kammerorkester og solister.

40-årsjubilæum

Der er komponeret et værk specielt til ARS NOVA-korets 40-årsjubilæum. Værket hedder "Om Sangen og Glæden".

Det er komponeret af den unge komponist Pernille Louise Sejlund. Værket vil blive opført i Sct. Mikkel's Kirke 9. november 2014 til ARS NOVA-korets jubilæumskoncert.

Yderligere er der i anledning af jubilæet planlagt en tur til Flensborg i marts 2015.

Generelt om koret

Dagligdag

Koret har i alle sine leveår haft fast øveaften mandage kl. 19.00 – 21.30 med ca. 20 min. pause undervejs. Medlemstallet har over årene varieret en del mellem 25 og 45 aktive medlemmer.

Arbejdsmoralen har altid været høj, forstået på den måde, at øvetiden bliver udnyttet effektivt.

I forbindelse med pausen er det kutyme, at medlemmer på skift medbringer kage den første øvedag i måneden.

I forbindelse med indøvelse af større værker er det almindeligt at holde enkelte korlørdage eller korweekender.

Det er en fast tradition for koret at synge julesange for og med beboere, personale og pårørende på Antvorskov Plejehjem.

Sociale relationer

Ud over samværet i pauser under øveaftenerne holdes både sommer- og julefester, ligesom kordage ofte afsluttes med fællesspisning. Mange af festerne holdes i private hjem, hvor kor-medlemmer påtager sig et enormt arbejde med at gøre plads til små 40 mennesker.

I en periode i 1980'erne holdt koret altid fest hos Holger Nielsen, først på gården i Tranderup, og senere på hans lille husmandssted ved Skælskør Nor. Alene med henblik på korets fester indrettede Holger nemlig en gildesal i en udlænge af husmandsstedet. Mange sommerafslutninger blev desuden holdt hos Christian Mouritzen i haven i Sønderup.

ARS NOVA-korets dirigenter

Ebbe Truelsen og Lene Poulsen	1974 - 1980
Karen Skydsgård	1981 - 1982
Carl Clement Olsen	1981 - 1984
Torben Bækkeskov	1984 - 1999
Uffe Andersen	1999 - 2005
Solveig Bjergkvist	2005

ARS NOVA-korets formænd

Kirsten Holten Nielsen	1974 - 1979
Steen Heinsen	1979 - 1983
Lisbeth Friis	1983 - 1984
Ida Beyer	1984 - 1992
Gitte Strange	1992 - 1995
Lenni Gravesen	1995 - 1999
Lise-Lotte Rasmussen/ Alice Kleis	1999 - 2001
Lenni Gravesen	2001 - 2004
Gitte Strange	2004 - 2009
Tina L. Carlsen	2009